

ทักษะสุนทรียะทางดนตรีกับการสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนและเยาวชน

Music Aesthetic Skill and Self-Discipline of Students and Youths

พีระชัย ลีสมบูรณ์ผล¹ และ อีระวัฒน์ วรรณเลิศ²

^{1,2}สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

*Corresponding author e-mail, Peerachai-music@hotmail.co.th

สารสังเขป

ดนตรีเป็นศาสตร์ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อมนุษย์ เป็นศาสตร์ที่มีความละเอียดอ่อนสามารถสร้างความสุขให้แก่ผู้ชมผู้ฟัง ผู้สร้างสรรค์ผลงานทางดนตรี มนุษย์สามารถนำศาสตร์ทางดนตรีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ด้านต่าง ๆ อย่างมากมาย สำหรับการนำดนตรีมาใช้เพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเองเป็นอีกแง่มุมหนึ่งที่ผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครูผู้สอนดนตรี นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง บุคลากรในสถาบันการศึกษา หน่วยงานทางการศึกษา ควรให้ความสนใจใส่ใจต่อการพัฒนาทักษะสุนทรียะทางดนตรีให้แก่ นักเรียน เยาวชน

สภาพปัจจุบันสังเกตได้ว่า นักเรียนและเยาวชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในวัยเด็กตั้งแต่ระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษาได้รับการเลี้ยงดูจากผู้ปกครองปลูกฝังให้สนใจสื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่รอบตัว ทำให้เยาวชนมีอารมณ์รุนแรงเอาแต่ใจตนเอง ไม่ได้รับการปลูกฝังให้เป็นบุคคลที่มีวินัย ขาดการควบคุมพฤติกรรมอย่างเหมาะสม สำหรับผู้สอนวิชาดนตรีบางส่วนขาดความเอาใจใส่ต่อการสอนดนตรีอย่างเป็นระบบ ขาดการวางแผนหรือกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอน หากครูผู้สอนมีความประสงค์จะนำเอาทักษะสุนทรียะทางดนตรีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างเต็มที่ ผู้สอนดนตรีต้องพิจารณาจัดการเรียนการสอนดนตรีอย่างมีคุณภาพ เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้และทักษะสุนทรียะทางดนตรีอย่างเหมาะสม ส่งผลให้นักเรียนและเยาวชนมีวินัยในตนเอง

คำสำคัญ: สุนทรียะทางดนตรี ทักษะทางดนตรี วินัยในตนเอง นักเรียนและเยาวชน

SUMMARY

Music is an extremely important and delicate science for humans. It can create happiness to the audiences and the authors. Humans can apply the musical science to benefit in various aspects. As using the music to develop self-discipline is the one point which the music teachers, students, learners, parents, educational personnel and educational institutes should attend to develop the music aesthetic skill for the students and youths

Currently, observing that the students and youths who especially studying in pre-school and primary school are implanted to attend to the surrounding technology which affect the youths are aggressive and wayward. They haven't been implanted to be the discipline person and lack of appropriately behavior-control. As for some music teachers lack of attending to teach music content systematically, planning or setting the teaching method. If the teachers desire using the music aesthetic skill to benefit the students extremely, they should consider to set the quality instruction in order that

the students will have the knowledge and music aesthetic skill appropriately which affect they would have the self-discipline.

Keywords: The music aesthetic, Music skills, self-discipline, Students and youths

บทนำ

การพัฒนาทักษะสุนทรียะทางดนตรีให้แก่นักเรียนและเยาวชนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างองค์ความรู้ และทักษะการบรรเลงดนตรีอย่างถูกต้องเหมาะสม การจัดการเรียนการสอนดนตรีอย่างเป็นระบบนอกจากจะส่งเสริมให้นักเรียนและเยาวชนมีความรู้ความสามารถทางดนตรีแล้วยังสามารถนำทักษะสุนทรียะทางดนตรีมาใช้เพื่อสร้างวินัยในตนเองให้แก่นักเรียนและเยาวชนได้

สุกรี เจริญสุข (2544 : 26 - 28) กล่าวว่า ดนตรีเป็นวิชาของนักปราชญ์ นักปราชญ์จีน ผู้ที่เตรียมตัวเป็นผู้นำ เป็นนักปราชญ์จะต้องเรียนรู้สรรพวิชา 6 วิชา คือ วิชายิงธนู ลูกคิด ขับรถออกศึก การประพันธ์ พิธีกรรม และวิชาดนตรี นักปราชญ์กรีก ต้องเรียนศิลปวิทยา 7 วิชา ได้แก่ วิชาภาษาศาสตร์ พลศึกษา คณิตศาสตร์ ปรัชญา ดาราศาสตร์ เลขาคณิต และวิชาดนตรี

บุญชม ศรีสะอาด (2554 : 4) กล่าวว่า วินัยในตนเอง เป็นความสามารถของบุคคลในการควบคุมพฤติกรรมของตนให้ประพฤติปฏิบัติในทางที่พึงปรารถนา ตามความต้องการของตนเองตามระเบียบและกฎเกณฑ์ที่กำหนด เช่น ระเบียบของโรงเรียน ชุมชน ตามหลักศีลธรรม เป็นต้น โดยที่ไม่ได้ปฏิบัติเพราะได้รับคำสั่งจากคนอื่น นอกจากจะกระทำในสิ่งที่เหมาะสมแล้ว ยังยับยั้งการกระทำที่ไม่เหมาะสมด้วย

เดือนใจ ยอดนิล (2536 : 10) กล่าวว่า ลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง ประกอบด้วย 1) ความซื่อสัตย์ 2) ความรับผิดชอบ 3) ความตั้งใจ 4) ความอดทน 5) ความเชื่อมั่นในตนเอง 6) ลักษณะความเป็นผู้นำ 7) ความตรงต่อเวลา 8) การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม 9) ความเสียสละ

กัลยา สุวรรณรอด (2537 : 9) กล่าวว่า ลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง ประกอบด้วย 1) มีความรับผิดชอบ 2) มีความเชื่อมั่นในตนเอง 3) ควบคุมตนเองอดทน 4) ไม่วิตกกังวล 5) ไม่ทิ้งความตั้งใจจริง 6) มีเหตุผล 7) ซื่อสัตย์ 8) ตรงต่อเวลา 9) มีความเป็นผู้นำ

การจัดการเรียนการสอนดนตรีอย่างถูกต้อง เป็นระบบมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาทักษะสุนทรียะทางดนตรีให้แก่นักเรียนและเยาวชน สามารถส่งเสริมความมีวินัยในตนเองให้แก่นักเรียนและเยาวชนได้โดยครูผู้สอนดนตรีควรจัดการเรียนการสอนดนตรีโดยพิจารณาองค์ความรู้ประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

การพัฒนาทักษะสุนทรียะทางดนตรี

1. ดนตรีมีความสำคัญต่อเยาวชน
2. ดนตรีมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ผู้ฟัง
3. การพัฒนาการฟังเพลงส่งผลต่อการเรียนรู้ทางดนตรี

ดนตรีกับการพัฒนาความมีวินัยในตนเอง

1. ดนตรีช่วยสร้างความมีวินัยในตนเอง
2. การพัฒนาทักษะสุนทรียะเพื่อสร้างวินัยในตนเอง

เนื้อความ

การพัฒนาทักษะสุนทรียะทางดนตรี

การพัฒนาทักษะสุนทรียะทางดนตรีให้แก่นักเรียนและเยาวชน ครูผู้สอนดนตรีและผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีความรู้ความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ดนตรีมีความสำคัญต่อเยาวชน

ดนตรีได้รับการยกย่องจากนานาประเทศว่าเป็นศาสตร์ของนักปราชญ์ เป็นศาสตร์บริสุทธิ์สร้างความสุข สร้างสติปัญญา ช่วยพัฒนาเยาวชนทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และการอยู่ร่วมกันในสังคม ดนตรีช่วยพัฒนาการเรียนรู้บำบัดโรค สร้างสมาธิ และประโยชน์ต่าง ๆ มากมาย แต่คนไทยให้ความสำคัญของดนตรีน้อยเกินไป อาจเกิดจากไม่ได้รับการแนะนำเรียนรู้คุณค่าคุณประโยชน์ของดนตรีอย่างเหมาะสมเท่าที่ควร จึงเห็นดนตรีเป็นเพียงศิลปะแขนงหนึ่งที่ไม่สำคัญ ไม่ใช่ศาสตร์หลักสำหรับการเรียนการสอนในสถานศึกษา นับว่าเป็นเรื่องน่าเสียดายอย่างยิ่งที่เยาวชนคนไทยขาดโอกาส ได้เรียนรู้ถึงคุณค่าคุณประโยชน์ของดนตรีที่มีมากมายต่อการดำรงชีวิต

การเห็นความสำคัญและเข้าใจในคุณค่าของดนตรีมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการนำความรู้ทางดนตรีและกิจกรรมทางดนตรีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อเยาวชนอย่างเต็มที่ เริ่มจากการสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ครูผู้สอนดนตรี เพื่อนำศาสตร์และกิจกรรมทางดนตรีมาใช้พัฒนาทักษะสุนทรียะทางดนตรีให้แก่นักเรียนและเยาวชน ดังต่อไปนี้

สุกรี เจริญสุข (2548 : 34 - 35) กล่าวว่า ให้ลูกเรียนดนตรีเพื่อการพัฒนาสมองทั้ง 2 ข้างให้สมดุลกัน เพื่อลูกได้พัฒนาเป็นคนที่มีสมาธิมีหัวใจรักและรู้จักดนตรี สัมผัสความสวยงามความไพเราะได้ด้วยตนเองเป็นประสบการณ์ตรง ดนตรีสามารถพัฒนาสมองโดยสร้างความรู้ดนตรีมีองค์ความรู้ความคิด สามารถเรียนรู้เหตุผล การเป็นคนกล้าหาญที่จะแสดงออกผ่านดนตรีและดนตรีสร้างให้ลูกได้พัฒนาด้านร่างกาย การใช้อวัยวะต่าง ๆ โดยการเล่นเครื่องดนตรี การใช้ลมเป่า การใช้นิ้วดีด การใช้มีดตี การใช้เท้าเหยียบการพัฒนาหูเพื่อการฟัง เป็นต้น

เด็กเรียนดนตรีเพื่อพัฒนาตนเองทางร่างกาย อารมณ์ สมอง และพัฒนาจิตใจของเด็ก ฝึกความรับผิดชอบหน้าที่ ตระหนักในบทบาทรับผิดชอบที่จะต้องฝึกซ้อมดนตรี ฝึกการตรงต่อเวลาที่จะไปเรียนดนตรี ฝึกความรับผิดชอบที่จะเรียนและซ้อมดนตรีอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง มีความกล้าหาญที่จะตัดสินใจและที่สำคัญคือมีความเชื่อมั่นที่จะแสดงออก

การให้ลูกเรียนดนตรีเพื่อได้เข้าร่วมกิจกรรมของสังคมได้เล่นดนตรีร่วมกับคนอื่น ๆ การฝึกทำงานเป็นกลุ่ม โดยการรวมเป็นวงดนตรี การทำงานเดี่ยว การรับผิดชอบหน้าที่ในวงดนตรี ฝึกความเป็นประชาธิปไตย ฝึกเป็นผู้นำ ฝึกเป็นผู้ตาม ที่สำคัญคือการอยู่ร่วมกันเข้ากับผู้อื่นได้

จเร สำอางค์ (2550 : 25 - 26) กล่าวว่า ผลการวิจัยมากมายที่ชี้ให้เห็นว่า ดนตรีมีผลต่อสมองของเรา ดนตรีสามารถช่วยพัฒนาระบบต่าง ๆ ภายในสมองให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนั้นดนตรียังเป็นสภาพแวดล้อมหนึ่งที่มีอิทธิพลในการช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม หรือสติปัญญา ดนตรีช่วยให้พัฒนาการของเด็กเป็นไปอย่างมีคุณภาพมากขึ้น ส่วนใหญ่ทุกคนรู้และยอมรับกันว่าดนตรีเป็นสิ่งที่มีความค่าและมีประโยชน์อย่างไม่ต้องสงสัย แต่จะแตกต่างกันในเรื่องการให้ความสำคัญกับคุณค่าของดนตรี ในประเทศไทยการให้ความสำคัญในเรื่องของดนตรียังมีน้อยมาก มองเห็นเป็นเรื่องสำคัญในลำดับรอง ทั้ง ๆ ที่ประโยชน์ของดนตรีมีอยู่มากมาย

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2546 : 1) กล่าวว่า ความซาบซึ้งในดนตรี หมายถึง ความรู้สึกที่ดื่มด่ำในสุนทรียรสของดนตรีที่เกิดขึ้นจากการฟังด้วยความเข้าใจลึกซึ้ง ความรู้สึกนี้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ทางดนตรีของแต่ละบุคคลซึ่งมีไม่เท่ากัน ความซาบซึ้งไม่สามารถสอนได้เพียงแต่สามารถแนะแนวทางให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกซาบซึ้งได้ด้วยตนเอง ดังนั้นการจัดประสบการณ์ทางดนตรีเป็นเพียงวิถีทางที่จะช่วยให้ผู้เรียนดนตรีเกิดความซาบซึ้งได้ด้วยตนเอง

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2540 : 110) กล่าวว่า ประสบการณ์ดนตรีเป็นสาระที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนดนตรี การเรียนรู้นดนตรี สาระและสุนทรียศาสตร์ ผู้เรียนควรมีประสบการณ์กับดนตรีเพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความซาบซึ้งในดนตรี การ

เรียนรู้ดนตรีเกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอนดนตรี ได้แก่ เนื้อหาเกี่ยวกับหลักสูตรดนตรี วิธีสอนดนตรี การสอน การประเมินผล และสภาพแวดล้อมในห้องเรียน

ณรุทธ์ สุทธิจิตต์ และคณะ (2545 : 12) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีโดยคำนึงถึงการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างการเรียนดนตรีให้ครอบคลุมทักษะดนตรีทั้ง 6 อย่าง คือ การฟัง การร้อง การเคลื่อนไหว การเล่น การสร้างสรรค์ และการอ่าน ในการเรียนดนตรีแต่ละคาบผู้สอนสามารถวางแผนการสอนโดยเฉลี่ยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติทักษะทั้งหกอย่างครบถ้วน ในการสอนจริงอาจปฏิบัติได้ยากเนื่องจากเวลาแต่ละคาบมีจำกัด อีกแนวทางหนึ่งที่กระทำได้สะดวกและเหมาะสมกว่าคือ ในการสอนคาบหนึ่ง ๆ เน้นทักษะดนตรีบางอย่างเป็นพิเศษ ส่วนทักษะดนตรีบางอย่างอาจมิได้ปฏิบัติหรือปฏิบัติน้อย

สุกรี เจริญสุข (2548 : 195) กล่าวว่า การแสดงดนตรีถือว่าเป็นหัวใจของการเรียนดนตรี ถือเป็นความสัมพันธ์ที่สามารถวัดความสามารถของเด็กได้ สามารถบอกความก้าวหน้า บอกถึงความพยายาม ความจริงจัง แม้กระทั่งบอกขนาดของการเรียนดนตรีของเด็กได้ ขณะเดียวกันยังสามารถบอกศักยภาพของครูที่สอน บอกถึงความรับผิดชอบซึ่งอาจจะพูดได้ว่า ความสัมพันธ์ของการเรียนดนตรีทั้งหมดอยู่ที่การแสดงดนตรีนั่นเอง

สุกรี เจริญสุข (2548 : 42) กล่าวว่า ครูดนตรีควรมีคุณสมบัติดังนี้ (1) แสดงความเอาใจจริงเอาใจ มีความชัดเจน (2) ตรงต่อเวลา รับผิดชอบหน้าที่ เตรียมตัวสำหรับการสอน มีความคิดและการกระทำเป็นระบบ (3) มีความเชื่อมั่นและมีความตั้งใจในการสอน (4) สามารถบอกความถูกต้องและความผิดทางดนตรีได้ (5) มีความสามารถที่จะสร้างสรรค์จังหวะทำนองใหม่ ๆ ให้เด็กได้เรียนและจดจำแล้วนำไปฝึกได้ (6) สามารถสร้างบทเพลง ทำนองเพลงขึ้นใหม่ (7) สามารถแสดงออกด้วยอารมณ์ใหม่เพื่อให้เข้ากับทำนองดนตรี (8) มีความสามารถในการแสดงดนตรี และสร้างความเชื่อมั่นให้เด็กประทับใจได้ (9) เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ร่วมสมัย และทันสมัย (10) เป็นครูที่เรียนรู้ดนตรี ฝึกซ้อมดนตรีทำกิจกรรมดนตรีแสดงดนตรี

2.ดนตรีมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ผู้ฟัง

ดนตรีมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ผู้ฟัง ซึ่งมีความสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของ พิระชัย ลีสมบูรณ์ผล รายงานการวิจัยเรื่อง การฟังเพลงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ภูมิภาคตะวันตก (พิระชัย ลีสมบูรณ์ผล, 2547 : 158 – 162) พบว่า จากการจัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการฟังเพลงของนักศึกษา ผลจากปฏิบัติการทำให้นักศึกษามีเจตคติที่เปลี่ยนแปลงไปดังต่อไปนี้

2.1 การเห็นคุณค่าเห็นโทษ

ก่อนที่จะดำเนินการพัฒนาการฟังเพลงนักศึกษาฟังเพลงเพื่อความเพลิดเพลินสนุกสนาน ฟังเป็นเพื่อนยามเหงา ผ่อนคลายความเครียด ฟังเพียงแค่ผ่านหู ไม่ได้ให้ความสำคัญต่อเสียงเครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลง

หลังจากได้เข้าร่วมปฏิบัติการพัฒนาการฟัง นักศึกษาเห็นว่าดนตรีมีประโยชน์และมีคุณค่าต่อการฟัง มีความไพเราะ ผู้ฟังเกิดความซาบซึ้ง ดนตรีสามารถกล่อมเกลาคิดใจได้ ทำให้ผู้ฟังมีสมาธิ ทำให้จิตใจสงบใจเย็นลง มีความสบายใจ ช่วยผ่อนคลายความเครียด ความเหน็ดเหนื่อย สามารถใช้เพื่อการบำบัดโรคได้ การฟังเปลี่ยนจากการฟังแบบผ่านหูไม่ได้สนใจเสียงดนตรี เปลี่ยนเป็นการฟังด้วยความตั้งใจ พิจารณาว่าเพลงที่ฟังบรรเลงด้วยเครื่องดนตรีชิ้นใด วงดนตรีอะไร อารมณ์ เรื่องราวของเพลงเป็นอย่างไร ฝึกวิเคราะห์ วิเคราะห์เพลงตลอดการฟัง ทำให้ได้รับสุนทรียะจากการฟังและได้รับประโยชน์จากการฟังมากขึ้น

2.2 ความชื่นชอบ

ก่อนเข้าร่วมปฏิบัติการพัฒนาการฟังนักศึกษาส่วนใหญ่ชอบฟังเพลงตามความชื่นชอบ ตามความนิยมของวัยรุ่น และฟังเพลงตามแบบเพื่อน ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพลงยอดนิยมทั่วไป รองลงมาคือเพลงลูกทุ่ง เพลงประเภทอื่น ๆ ไม่ฟังเลย จังหวะที่ฟังคือเพลงที่มีจังหวะค่อนข้างช้า จังหวะปานกลาง และจังหวะค่อนข้างเร็ว ฟังเพลงที่มีเนื้อร้อง ไม่ชอบฟังเพลงบรรเลงที่ไม่มีเนื้อร้อง

หลังจากผ่านการพัฒนาการฟัง นักศึกษาเปลี่ยนมาฟังเพลงหลากหลายประเภท ชอบฟังเพลงที่บรรเลงด้วยฝีมือของมนุษย์มากกว่าฟังเพลงที่สร้างขึ้นด้วยคอมพิวเตอร์ ชอบฟังเพลงที่สามารถถ่ายทอดอารมณ์ที่เป็นธรรมชาติ ถ่ายทอดเรื่องราว อารมณ์ จินตนาการต่าง ๆ มากขึ้น สำหรับจังหวะของเพลงก็ยังคงฟังเพลงที่มีจังหวะค่อนข้างช้า ปานกลาง และค่อนข้างเร็วเช่นเดิม เพราะเป็นจังหวะที่ฟังแล้วเกิดความสบายใจ ไม่รีบเร่ง ไม่โศกเศร้า สำหรับเพลงบรรเลงที่ไม่มีเนื้อร้อง นักศึกษาสามารถฟังได้มากขึ้น นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าเพลงบรรเลงสามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก และจินตนาการ ได้ดีกว่าเพลงที่มีเนื้อร้อง เป็นเพลงที่มีคุณค่า มีความไพเราะ และเป็นประโยชน์ต่อการฟังเป็นอย่างยิ่ง แต่เพลงที่มีเนื้อร้อง ก็ยังชอบฟังอยู่เช่นเดิม

2.3 พฤติกรรมการฟัง

ก่อนเข้าร่วมปฏิบัติการพัฒนาการฟังเพลง นักศึกษาจะฟังเพลงตั้งแต่ตื่นนอนตอนเช้า ช่วงที่ว่างจากการเรียน หลังจากเลิกเรียน และก่อนนอน เพลงที่ฟังเป็นเพลงที่วัยรุ่นทั่วไปนิยมฟัง เพลงไทยเดิม โลกมีวีสิต คลาสสิก นักศึกษาแทบไม่ได้ฟังเลย นักศึกษาบางรายให้เหตุผลว่า เพลงลูกทุ่ง ไทยเดิม โลกมีวีสิต เพลงคลาสสิก เป็นเพลงที่เซย เป็นเพลงสำหรับผู้สูงอายุไม่เหมาะกับการฟังของนักศึกษาและวัยรุ่น หากเปิดเพลงแล้วไปเจอเพลงเหล่านั้นก็จะเปลี่ยนช่อง หรือปิดไม่ฟังเลย บางรายกล่าวว่า ไม่ชอบฟังเพราะไม่คุ้นเคย ฟังไม่รู้เรื่อง ไม่เข้าใจอารมณ์และจินตนาการของเพลง

หลังจากผ่านการพัฒนาการฟังเพลง นักศึกษายังฟังเพลงอยู่เป็นประจำเริ่มเปลี่ยนมาฟังแบบวิเคราะห์ เลือกฟังเพลงที่หลากหลายมากขึ้น เห็นว่าเป็นเพลงที่มีความไพเราะ มีคุณค่าควรแก่การฟัง ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก เรื่องราว และจินตนาการให้แก่ผู้ฟังได้เป็นอย่างดี เพลงทุกประเภทมีคุณค่า ไม่ควรฟังเพลงยอดนิยมเพียงอย่างเดียว ควรฟังเพลงอื่น ๆ ที่มีความไพเราะ สามารถฟังได้ทุกเพศทุกวัย ไม่มีการกำหนดเฉพาะว่าเพลงใดสำหรับคนวัยใด เพลงสตรีทเสียงอีกที่ยังฟังยิ่งเครียด ไม่มีความไพเราะเท่ากับเพลงประเภทอื่น ๆ ที่นักศึกษายังไม่รู้จักรั ยังไม่เคยฟัง

จากการจัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการฟังเพลงทำให้เจตคติของนักศึกษาทั้ง 3 ด้าน มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัดเจน ทั้งด้านการเห็นคุณค่าเห็นโทษ ความชื่นชอบ และพฤติกรรมการฟังเพลง สิ่งสำคัญที่ทำให้เจตคติของนักศึกษาเปลี่ยนแปลงไป คือ การถ่ายทอดความรู้พื้นฐานทางดนตรี การให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจถึงคุณค่าของดนตรี ประเภทเพลง การฟังเพลง และเพิ่มทักษะการฟังเพลง ส่งเสริมให้ นักศึกษาฝึกวิเคราะห์ วิเคราะห์เพลง แสดงความคิดเห็น ส่งผลให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ นำความรู้ที่ได้ไปใช้กับการฟังเพลงในชีวิตประจำวัน ทำให้นักศึกษาได้รับประโยชน์จากการฟัง ฟังเพลงได้ทุกประเภท ฟังอย่างพินิจพิจารณา รู้จักใช้วิจารณญาณ เข้าใจอารมณ์เพลง การจินตนาการเรื่องราวต่าง ๆ ทำให้นักศึกษามีความสุข สนุกสนาน เพลิดเพลินไปกับการฟังเพลงมากขึ้น และได้รับประโยชน์จากการฟังเพลงอย่างเต็มที่

2.การพัฒนาการฟังเพลงส่งผลต่อการเรียนรู้ทางดนตรี

การพัฒนาการฟังเพลงของนักศึกษา โดยการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการฟังเพลง โดยให้ความรู้เรื่องของความหมายของดนตรี สุนทรียะ ดนตรีกับการฟัง เครื่องดนตรี วงดนตรี ประเภทเพลง ทั้งของดนตรีไทยและดนตรีตะวันตก พร้อมทั้งเพิ่มทักษะการฟังเพลงโดยฝึกให้นักศึกษาฟังเพลงประเภทต่าง ๆ ฝึกวิเคราะห์ วิเคราะห์เพลง ทำให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจ มีทัศนคติที่ดีต่อการฟังเพลงประเภทต่าง ๆ ไม่เลือกฟังแต่เพลงที่ได้รับความนิยมเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นเท่านั้น สามารถฟังเพลงได้ทั้งเพลงไทยเดิม โพล์คซอง เพลงยอดนิยม ลูกทุ่ง ลูกกรุง แจ๊ส สบลู โลกมีวีสิต และเพลงคลาสสิก โดยที่นักศึกษา มีความรู้สึกถึงคุณค่าของเพลงแต่ละประเภท ซึ่งมีความงามมีเอกลักษณ์ตามแบบของตนเอง ไม่มีเพลงใดเลยที่เป็นเพลงที่เซย โบราณ ล้าสมัย นำสมัย เพลงทุกประเภทเป็นเพลงที่สร้างขึ้นมาจากมนุษย์เพื่อมนุษย์สามารถฟังได้ทุกชนชั้น ขึ้นอยู่กับความพร้อม สภาวะทางอารมณ์ โอกาส เวลา สถานที่ จุดประสงค์ของการฟัง และประสบการณ์การฟังของผู้ฟังแต่ละคน

การพัฒนาการฟังเพลงช่วยให้นักศึกษาฟังเพลงอย่างมีคุณค่า มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ฟัง ทำให้เกิดการตอบสนองทางดนตรี ซึ่งสอดคล้องกับหลักการเรียนรู้ทางดนตรี

1) ความรู้สึกซาบซึ้งในดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของการเข้าใจและชื่นชมสุนทรีย์รสทางดนตรี เกิดการตอบสนองต่อองค์ประกอบดนตรี ความสัมพันธ์ของเสียงและการฟัง

2) ความรู้ความเข้าใจในดนตรี เกิดจากความเข้าใจองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับดนตรี องค์ประกอบดนตรี ทักษะการฟัง การบรรเลงดนตรี การประพันธ์เพลง การอ่านโน้ต และการแสดงออกทางดนตรี

3) ทักษะทางดนตรี การพัฒนาทักษะด้านการฟัง การบรรเลง ขับร้อง การอ่านโน้ต การเคลื่อนไหวประกอบดนตรี และทักษะการแสดงผลงานทางดนตรี

การพัฒนาการฟังช่วยให้นักศึกษามีความซาบซึ้งในดนตรี มีความรู้ความเข้าใจในดนตรี มีทักษะในการฟังเพลง มีความเข้าใจองค์ประกอบของดนตรี อารมณ์เพลง ความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ สร้างทัศนคติที่ดีต่อการฟังเพลงให้เกิดขึ้นแก่นักศึกษา เกิดการเรียนรู้ทักษะการฟังเพลง สามารถเลือกฟังเพลงได้อย่างดีและตระหนักถึงคุณค่าของดนตรี ทำให้การฟังเพลงของนักศึกษาเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น มีความสนุกสนาน เพลิดเพลิน สบายใจผ่อนคลายความเครียดมีความสุข รู้จักเลือกฟังเพลงที่ทำให้ศึกษามีสมาธิ สุขภาพจิตดีขึ้น ไม่เป็นคนใจร้อน รู้จักเลือกฟังเพลงเพื่อการบำบัดโรคเพลงที่ใช้สำหรับมารดาที่กำลังตั้งครรภ์ และใช้ดนตรีกับการฟังให้ได้รับประโยชน์อย่างมีคุณค่า

ดนตรีกับการพัฒนาความมีวินัยในตนเอง

1.ดนตรีช่วยสร้างความมีวินัยในตนเอง

การที่บุคคลอยู่ในสังคมอย่างสงบสุข ใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพบุคคลต้องวางตัวอย่างเหมาะสม มีวินัยในตนเอง ย่อม ทำให้บุคคลในสังคมอยู่อย่างสงบสุข สังคมใดบุคคลในสังคมขาดความมีวินัยในตนเองย่อมทำให้สังคมมีความเดือดร้อน เป็นสังคมที่วุ่นวาย ขาดความสามัคคี และขาดคุณภาพชีวิตที่ดี

การสร้างวินัยให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนเป็นเรื่องที่ต้องใช้องค์ความรู้และความรอบคอบต้องถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนด้วยความเอาใจใส่ สอนให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานการจัดกิจกรรมทางดนตรี การบรรเลงดนตรีด้วยวงดนตรีประเภทต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนมีทักษะสุนทรีย์ทางดนตรีนับว่าเป็นหนทางสำคัญที่จะเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองให้นักเรียนและเยาวชนได้ ผู้สอนและผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ไปพร้อมกับการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาทักษะทางดนตรี เป็นการเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองให้นักดนตรีได้อย่างเป็นธรรมชาติ

ลักษณะของบุคคลที่มีวินัยในตนเองมาพิจารณาเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะสุนทรีย์ทางดนตรีเพื่อสร้างความมีวินัยในตนเองให้นักเรียนให้มีวินัยด้านต่าง ๆ ได้แก่ 1) มีความรับผิดชอบ 2) มีความเชื่อมั่นในตนเอง 3) ความอดทน 4) มีความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ของสังคม 5) มีความเป็นผู้นำ 6) ซื่อสัตย์ 7) มีความตั้งใจจริง 8) มีเหตุผล 9) ตรงต่อเวลา

การจัดการเรียนการสอนดนตรีอย่างเป็นระบบมีส่วนช่วยส่งเสริมให้มนุษย์มีความสุข ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกหัดฝึกซ้อมการบรรเลงดนตรี ศึกษาเรียนรู้พื้นฐานทางดนตรีทำให้เกิดความเข้าใจถึงความงาม ความเป็นธรรมชาติ ความมีกฎเกณฑ์ของดนตรี ต้องใช้ความเพียร ความอดทน มีสมาธิในการเรียนรู้และฝึกทักษะ ต้องมีความรับผิดชอบต่อการฝึกหัดฝึกซ้อมอย่างมีระเบียบวินัยจึงจะประสบความสำเร็จในการบรรเลงดนตรีและการเรียนรู้สุนทรีย์ทางดนตรีได้

2.การพัฒนาทักษะสุนทรีย์เพื่อสร้างวินัยในตนเอง

พีระชัย ลีสมบูรณ์ผล (2561 : 230 – 239) ศึกษางานวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะสุนทรีย์ทางดนตรีเพื่อเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดราชบุรี เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง 9 ด้าน ได้แก่ 1) มีความรับผิดชอบ 2) มีความเชื่อมั่นในตนเอง 3) ความอดทน 4) มีความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ของสังคม 5) มีความเป็นผู้นำ 6) ซื่อสัตย์ 7) มีความตั้งใจจริง 8) มีเหตุผล 9) ตรงต่อเวลา พบว่า

2.1 แนวทางการสอนดนตรีให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง ผู้สอนต้องจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้และพัฒนาทักษะปฏิบัติดนตรีให้เหมาะสมแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษา จัดกิจกรรมการบรรเลงดนตรีทั้งในเวลาเรียนให้แก่ นักเรียนทุกคนและนอกเวลาเรียนให้นักเรียนที่สมัครใจฝึกหัดบรรเลงดนตรี

2.2 ครูดนตรีต้องใช้เวลามากกับการสอนและควบคุมนักเรียน ครูต้องมีระเบียบวินัย สอนการบรรเลงอย่างถูกต้องทั้งทำนอง จังหวะและอารมณ์เพลงเอาใจใส่นักเรียนทั้งด้านวิชาการ พลวัตกิจกรรม กิจกรรมดนตรี สอนให้นักเรียนเข้าใจถึงสุนทรียะทางดนตรี ปลูกฝังความมีวินัยแก่นักเรียน

2.3 การพัฒนาทักษะสุนทรียะทางดนตรีเพื่อเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน ควรจัดการเรียนการสอนดนตรีขั้นพื้นฐานตามแนวทางที่ถูกต้องตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ให้นักเรียนได้ศึกษากฎทฤษฎีและมีโอกาส ฝึกภาคปฏิบัติตามลำดับขั้น

กิจกรรมการบรรเลงดนตรีทั้งในและนอกเวลาเรียน เช่น วงเมโลเดียน วงดนตรีไทย วงอังกะลุง เป็นต้น ผู้สอนต้องพิจารณาความสนใจและสภาพร่างกายของนักเรียน แนะนำการฟังและวิธีการบรรเลงจนกระทั่งนักเรียนสามารถบรรเลงได้อย่างถูกต้อง สอนให้เข้าใจสุนทรียะทางดนตรี การบรรเลงดนตรีให้มีความไพเราะ มีความสุขเพลิดเพลินเอาใจใส่ในทุกรายละเอียดของเพลง ควบคุมความถูกต้องของทำนองจังหวะ อารมณ์เพลง เพื่อความไพเราะและพัฒนาคุณภาพการบรรเลงของนักเรียน

3. ผลการพัฒนาทักษะสุนทรียะทางดนตรีเพื่อเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองของนักเรียน จากการสัมภาษณ์ครูดนตรี การสนทนากลุ่มนักเรียน และการสนทนากลุ่มผู้ปกครอง พบว่า

3.1 ความรับผิดชอบ ก่อนเรียนดนตรีนักเรียนขาดความรับผิดชอบไม่สนใจทำการบ้านไม่ช่วยทำงานบ้าน ไม่รับผิดชอบหน้าที่ของตนเอง ชอบซุกซนไม่อยู่นิ่ง นอนตื่นสาย ทำการบ้านไม่เสร็จไม่เรียบร้อย ไม่ทำเวร ภายหลังเรียนดนตรีนักเรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้น ทำหน้าที่ของตนให้สำเร็จลุล่วง ทำการบ้านทำงานที่ได้รับมอบหมายทุกครั้ง เรียบร้อยขึ้น ผลการเรียนรู้ดีขึ้น ตื่นนอนแต่เช้าโดยผู้ปกครองไม่ต้องปลุก ช่วยกันดูแลรักษาเครื่องดนตรีเป็นอย่างดี

3.2 ความเชื่อมั่นในตนเอง ก่อนเรียนดนตรีไม่มีความมั่นใจในตนเอง ขาดความกล้าคิดกล้าทำ ไม่กล้าแสดงออก ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ภายหลังเรียนดนตรีมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น กล้าแสดงออก กล้าแสดงออกต่อหน้าสาธารณชน กล้าแสดงบนเวที กล้าพูดหน้าห้องเรียน กล้ายอมรับความผิด พยายามพึ่งพาตนเอง รู้จักกาลเทศะ ความมั่นใจมีผลต่อการเรียนการสอนในรายวิชาอื่นด้วย

3.3 ความอดทน ก่อนเรียนดนตรีไม่มีความอดทน ไม่ชอบทำอะไรที่ใช้เวลานาน เบื่อง่าย หงุดหงิด ภายหลังเรียนดนตรีมีความอดทนสามารถฝึกซ้อมในระยะเวลาที่ยาวนานขึ้น ไม่เบื่อง่าย มีความพยายามและ มีความอดทนมากขึ้น ใช้เวลาฝึกซ้อมได้นานขึ้น อารมณ์ดี

3.4 ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ของสังคม ก่อนเรียนดนตรีนักเรียนมีอารมณ์ร้อน วู่วาม ใจร้อน โมโหง่าย หงุดหงิด เอาแต่ใจตนเอง ภายหลังเรียนดนตรี ทำให้มีอารมณ์ดีขึ้นใจเย็นขึ้นมีการปรับตัว ให้เข้ากับคนในสังคมมากขึ้น มีการปรับตัวดีขึ้น มีมารยาท มีสัมมาคารวะต่อครูและผู้ใหญ่ เคารพผู้ใหญ่ เชื่อฟังครู อาจารย์

3.5 ความเป็นผู้นำ ก่อนเรียนดนตรีนักเรียนไม่มีภาวะผู้นำ ภายหลังเรียนดนตรีมีความเป็นผู้นำมากขึ้น ช่วยดูแลให้คำแนะนำเพื่อนและน้องที่ฝึกใหม่ กล้าเป็นผู้นำ กล้าแนะนำผู้อื่น มีความประพฤติดี ยอมรับความสามารถของผู้อื่น รู้จักให้อภัย มีความกล้า มั่นใจขึ้น กล้าพูดหน้าชั้นเรียนและหน้าเสาธง

3.6 ความซื่อสัตย์ ก่อนเรียนนักเรียนมีความซื่อสัตย์ ภายหลังเรียนดนตรีนักเรียนทุกคนช่วยกันดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์เครื่องดนตรีไว้อย่างเป็นระเบียบ ไม่หยิบเครื่องดนตรีและเงินค่ากำนัลครูไปเป็นของตนเองเรียนรู้แบบอย่างที่ดีของครูมาปรับพฤติกรรมให้เป็นคนดี หากมีการชำรุดเสียหายจะแจ้งครูให้ทราบ

3.7 ความตั้งใจจริง ก่อนเรียนดนตรีนักเรียนไม่มีสมาธิ อ่านหนังสือไม่ค่อยเข้าใจ ทำอะไรได้ไม่นาน ไม่ตั้งใจเรียน ไม่สนใจทำการบ้าน ขาดความละเอียดรอบคอบ ไม่ตั้งใจเรียน ภายหลังจากเรียนดนตรีมีสมาธิมากขึ้น มีความตั้งใจมากขึ้น ฝึกซ้อมได้นานขึ้น ไม่รู้สึกเบื่อ มีผลการเรียนดีขึ้น มีความสุขกับการบรรเลงดนตรี มีความตั้งใจจริง อ่านหนังสือเข้าใจมากขึ้น บรรเลงดนตรีได้นาน ตั้งใจทำการบ้านให้มีคุณภาพทำงานได้นานขึ้น

3.8 ความมีเหตุผล ก่อนเรียนดนตรีไม่ฟังเหตุผล เอาแต่ใจตัวเอง ภายหลังจากเรียนดนตรีนักเรียนเข้าใจเหตุผล เข้าใจว่าทุกสิ่งรอบตัวเราต่างมีเหตุผลที่ควรรับรู้และปฏิบัติตาม เชื่อฟังพ่อแม่และผู้ปกครองมากขึ้น นักเรียนเกิดการเรียนรู้เรื่องความมีเหตุผล รู้จักคิด รู้จักใช้เหตุผล

3.9 ตรงต่อเวลา ก่อนเรียนดนตรีนักเรียนไม่ตรงต่อเวลาใช้เวลาไปกับการวิ่งเล่น ดูโทรทัศน์ เล่นโทรศัพท์มือถือ หยอกล้อกัน ไม่รักษาเวลา ขอบนอนตื่นสาย ภายหลังจากเรียนดนตรีมาฝึกซ้อมตรงต่อเวลา ตั้งแต่เช้า มาถึงโรงเรียนก่อนเวลาที่ครูนัด

จากการศึกษาวิจัยเป็นสิ่งยืนยันว่าดนตรีเป็นศาสตร์ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษาเรียนรู้ สำคัญต่อการสร้างคนให้มีคุณภาพเป็นผู้ที่มีวินัยในตนเอง ดนตรีสร้างความสุข ความภูมิใจให้แก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนและเยาวชน ในรุ่นต่อไป ครูผู้สอนดนตรี ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาให้การส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกหัดฝึกซ้อมบรรเลงดนตรี ส่งเสริมกิจกรรมทางดนตรี อย่างถูกต้อง สร้างคุณภาพการเรียนการสอนดนตรีอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงต่อนักเรียนและเยาวชนในอนาคต

บทสรุป

ดนตรีเป็นศาสตร์ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเป็นวิชาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ เสริมสร้างประสบการณ์สุนทรียะทางดนตรีจากการฟังและการบรรเลง เป็นศาสตร์ที่สร้างความสุข คลายความเครียดให้แก่ผู้เรียน ผู้บรรเลง ผู้ฟัง และผู้ที่เกี่ยวข้อง แต่วิชาดนตรีมักจะถูกมองจากบุคคลอื่น เช่น ครูผู้สอนรายวิชาอื่น ๆ ผู้ปกครอง นักเรียน และบุคคลที่ไม่ได้รู้จักศาสตร์ทางดนตรี เห็นว่าดนตรีเป็นวิชาที่ไม่มีความสำคัญ ไม่จำเป็นที่ผู้เรียนต้องตั้งใจเรียนหรือต้องศึกษาหาความรู้เพื่อไปใช้ในชีวิตประจำวันซึ่งเป็นความคิดที่ไม่ถูกต้อง

การปลูกฝังให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถทางดนตรีอย่างถูกต้องเหมาะสม บรรเลงดนตรีให้เข้าสู่สุนทรียะทางดนตรี นักเรียนต้องปฏิบัติตามกฎกติกาการฝึกซ้อม พัฒนาทักษะการบรรเลงดนตรีอย่างถูกต้อง เป็นขั้นตอน สามารถบรรเลงเพลงต่าง ๆ ได้ด้วยความไพเราะ เพียงเท่านั้นนักเรียนก็ได้รับความชื่นชมจากบุคคลอื่น ๆ ที่ได้ยินได้ฟังการบรรเลง ครูผู้สอนและโรงเรียนก็มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ นักเรียนมีความสุขและความภาคภูมิใจจากความสามารถในการบรรเลงดนตรี ด้านการเรียนการสอนของครูประสบความสำเร็จจากการจัดการเรียนการสอนดนตรีโดยใช้กิจกรรมทางดนตรีเข้ามาดำเนินการส่งเสริมนักเรียนให้มีความรู้ความสามารถทางดนตรี นับว่าเป็นข้อดีให้ทั้งครู นักเรียน ผู้ปกครอง และโรงเรียน

การสอนให้นักเรียนมีความรู้ภาคทฤษฎีดนตรี การฝึกหัดฝึกซ้อมบรรเลงดนตรีมุ่งให้นักเรียนสามารถบรรเลงดนตรีได้อย่างถูกต้องทั้งทำนอง จังหวะ การประสานเสียง ควบคุมความดัง-เบา เร็ว-ช้า บรรเลงถูกวรรค ท่อนเพลง การถ่ายทอดอารมณ์เพลง เพื่อให้เกิดความสุนทรียะทางดนตรีให้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมได้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งต่อทักษะการใช้ชีวิตของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมทางดนตรีคือ ครูผู้สอนดนตรีได้เสริมสร้างความมีวินัยในตนเองทั้ง 9 ด้านให้นักเรียนโดยไม่รู้ตัวหรือเป็นการสร้างความมีวินัยในตนเองให้นักเรียนโดยใช้กิจกรรมทางดนตรีอย่างเป็นธรรมชาติ ครูผู้สอนไม่ต้องอธิบายเรื่องความมีวินัยให้นักเรียนฟังโดยตรง การร่วมกิจกรรมทางดนตรีทำให้นักเรียนถูกปลูกฝังความมีวินัยในตนเองโดยนักเรียนต้องฝึกปฏิบัติตนให้อยู่ในกฎเกณฑ์ กติกาที่ครูผู้สอนกำหนดไว้ ฝึกการวางตัว ฝึกคิด วิเคราะห์

ฝึกเสียสละให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในขณะฝึกหัดฝึกซ้อมการบรรเลงดนตรี การร่วมกิจกรรมนี้นักเรียนได้รับการเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองในตนเองจนกระทั่งนักเรียนมีวินัยทั้ง 9 ด้าน คือ ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความอดทน พฤติกรรมเป็นไปตามเกณฑ์ของสังคมความเป็นผู้นำ ความซื่อสัตย์ ความตั้งใจจริง ความมีเหตุผล และความตรงต่อเวลา

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา สุวรรณรอด. (2537). การวิเคราะห์องค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปริญญาโท กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จเร สำอางค์. (2550). สมองดี ดนตรีทำได้. กรุงเทพฯ : บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2540). กิจกรรมดนตรีสำหรับครู. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- . (2546). สังคตินิยมความซาบซึ้งในดนตรีตะวันตก. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: บริษัท ด้านสุทธการพิมพ์ จำกัด.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์ และคณะ. (2545). สารดนตรีศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เตือนใจ ยอดนิล. (2536). “ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองอ้อ อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก”. ปริญญาโทปริญญา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การพัฒนาการสอน. กรุงเทพฯ : เจเนซิส เอ็ดดูเคชั่น.
- พีระชัย ลิ้มบุญผล. (2547). รายงานการวิจัยเรื่องการฟังเพลงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาคตะวันตก. ราชบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- . (2561). รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะสุนทรียะทางดนตรีเพื่อเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดราชบุรี. ราชบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- สุกรี เจริญสุข. (2544). พรสวรรค์ศึกษา. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์.
- . (2548). พรสวรรค์สร้างได้. นครปฐม : วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.